

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

**ΕΚΘΕΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΕ
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 16 ΤΟΥ ΠΕΡΙ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ
ΝΟΜΟΥ 153(Ι)/2003 (ΑΡΘΡΑ 6.3 ΚΑΙ 6.4 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 92/43/ΕΟΚ)**

**ΑΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ
ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΙΜΟΥ, ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ
(B326/2021)**

**ΖΩΝΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΚΟΙΛΑΔΑ ΣΑΡΑΜΑ CY4000019**

Αρ.Φακ. 02.15.003.001 και 02.15.004.040.001

Το προτεινόμενο έργο αφορά την κατασκευή και λειτουργία Φωτοβολταϊκού Πάρκου ισχύος 150kW στην κοινότητα Σίμου της επαρχίας Πάφου.

Η Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης απαιτείται με βάση το Άρθρο 6 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και της άγριας πανίδας και χλωρίδας και το Άρθρο 16 των περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμων 2003 έως 2015, για προτεινόμενα έργα τα οποία δύνανται να επηρεάσουν περιοχή του Δικτύου Natura 2000 και δεν είναι άμεσα συνδεδεμένα με τους στόχους διατήρησης και διαχείρισης της περιοχής. Η μελέτη εξετάστηκε σε συνεδρία της Ad-Hoc Επιτροπής, στις 27 Οκτωβρίου 2023, στην οποία έλαβαν μέρος εκπρόσωποι των Τμημάτων Περιβάλλοντος και Δασών, του Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου, της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου (ΟΠΟΚ) και του Terra Cypria.

1.Χαρακτηριστικά του έργου και χωροθέτηση

Η υπό μελέτη ανάπτυξη χωροθετείται στην κοινότητα Σίμου της επαρχίας Πάφου. Το έργο προτείνεται να πραγματοποιηθεί εντός των τεμαχίων 260, 261 και 262, Φ/Σχ. 35/38, τα οποία έχουν συνολική έκταση 5.320 m² και εμπίπτουν σε γεωργική ζώνη Γ3

(τεμάχια 260 και 261) και σε ζώνη προστασίας Z1 (τεμάχιο 262). Η περιοχή μελέτης και συγκεκριμένα το τεμάχιο 262 βρίσκεται εντός της Ζώνης Ειδικής Προστασίας «Κοιλάδα Σαραμά» Ευρωπαϊκού Δικτύου Natura 2000, με κωδικό CY4000019, ενώ το τεμάχιο 261 εφάπτεται της ΖΕΠ και το τεμάχιο 260 βρίσκεται σε απόσταση 50m νοτιοδυτικά της ΖΕΠ. Το προτεινόμενο έργο αφορά την εγκατάσταση Φωτοβολταϊκού Πάρκου δυναμικότητας 150kW με επιφάνεια 970 m². Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια θα εγκατασταθούν στα τεμάχια 260 και 261 ενώ η περίφραξη του ΦΠ θα εγκατασταθεί και στα τρία τεμάχια της περιοχής μελέτης.

Στην ευρύτερη περιοχή παρατηρούνται καλλιεργήσιμες εκτάσεις, εκτάσεις με φυσική βλάστηση καθώς και μεμονωμένες κατοικίες. Βορειοανατολικά του προτεινόμενου έργου σε απόσταση περίπου 440m εντοπίζεται ο Νερόμυλος Σκάρφος και σε απόσταση 300m το Ενετικό Γεφύρι Σκάρφου, ενώ ο οικιστικός πυρήνας της κοινότητας Σίμου βρίσκεται σε απόσταση περίπου 1km νοτιοδυτικά.

Το προτεινόμενο έργο θα αποτελείται από:

- 394 φωτοβολταϊκά πλαίσια τοποθετημένα σε μεταλλικές βάσεις
- Ηλεκτρολογικό εξοπλισμό
- Μετατροπέα δικτύου
- Δωμάτιο μετρητή ΑΗΚ προκατασκευασμένο
- περίφραξη περιμετρικά των τεμαχίων

2. Χαρακτηριστικά των προστατευόμενων περιοχών του δικτύου Natura 2000 και της περιοχής μελέτης

2.1 Χαρακτηριστικά της ΖΕΠ Κοιλάδα Σαραμά

Η ΖΕΠ «Κοιλάδα Σαραμά» παρουσιάζει εναλλαγές βλάστησης οι οποίες σε συνδυασμό με την παρουσία του υδάτινου στοιχείου και τους γκρεμούς στο βορειοδυτικό τμήμα της, προσθέτουν ποικιλία στο τοπίο και τους οικοτόπους, με αποτέλεσμα να φιλοξενείται στην περιοχή σημαντικός αριθμός ειδών πτηνοπανίδας. Η σημαντικότερη ανθρωπογενής δραστηριότητα εντός της περιοχής αφορά τη γεωργία.

Συνολικά στην περιοχή έχουν καταγραφεί 117 είδη πτηνών, από τα οποία τα 42 περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ. Η περιοχή καθορίστηκε

ως ΖΕΠ για τέσσερα είδη του Παραρτήματος Ι της οδηγίας για τα πουλιά, τα οποία αναπαράγονται στην περιοχή σε σημαντικούς αριθμούς και είναι τα εξής:

- i. η Κράγκα (*Coracias garrulus*),
- ii. η Σκαλιφούρτα (*Oenanthe cypriaca*),
- iii. η Δακκανούρα (*Lanius nubicus*) και
- iv. το Σιταροπούλλι (*Emberiza caesia*).

Η ΖΕΠ «Κοιλάδα Σαραμά» στο μεγαλύτερο της μέρος περιβάλλεται από μακία βλάστηση (*Genista fasselata*, *Calicotome villosa*, *Pistacia terebinthus*, *P. lentiscus*, *Quercus coccifera*), φρύγανα (*Cistus creticus*, *Phagnalon rupestre*, *Thymus capitatus* etc) και εκτάσεις με πεύκα (*Pinus brutia*), κυρίως στα ανατολικά κοντά στο Δάσος Πάφου. Στον πυθμένα του ποταμού υπάρχει παραποτάμιο δάσος με σκλήδρα (*Alnus orientalis*) και στην πεδινή περιοχή κοντά στην Κοινότητα Σαραμά παρατηρούνται καλλιέργειες σιτηρών. Στο βορειοδυτικό τμήμα παρατηρούνται γκρεμοί και βρίσκεται το φαράγγι του Ατυχούλλη.

Η διατήρηση της ΖΕΠ σε ευνοϊκό καθεστώς διατήρησης, μέσω της προστασίας και διαχείρισης των ενδιαιτημάτων των ειδών χαρακτηρισμού, η διατήρηση της παρουσίας των άλλων φωλεάζοντων πληθυσμών πτηνών καθώς και η ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης του κοινού και ανάδειξη της περιοχής, αποτελούν τους στόχους διατήρησης της ΖΕΠ.

2.2 Χαρακτηριστικά της περιοχής μελέτης

Το μεγαλύτερο μέρος των τεμαχίων της προτεινόμενης ανάπτυξης καταλαμβάνεται από καλλιέργειες, ενώ περιμετρικά των τεμαχίων εντοπίζονται ορισμένα δέντρα (*Olea europaea*, *Prunus dulcis*) και φυσική βλάστηση. Στα πλαίσια της Μελέτης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης πραγματοποιήθηκε επίσκεψη για τη μελέτη της χλωριδικής ποικιλότητας της περιοχής στις 23/7/2022. Εντός των τεμαχίων της προτεινόμενης ανάπτυξης δεν εντοπίστηκε κάποιος τύπος οικοτόπου, ενώ καταγράφηκαν συνολικά 9 είδη χλωρίδας, εκ των οποίων κανένα δεν περιλαμβάνεται στο Κόκκινο Βιβλίο της Χλωρίδας της Κύπρου. Πραγματοποιήθηκαν 15 πτηνοπαρατηρήσεις κατά την περίοδο 23/7/2022 μέχρι 5/10/2022 στις οποίες συνολικά καταγράφηκαν 8 είδη πτηνών, εκ των οποίων 4 περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2009/47/EC, η Κράγκα (*Coracias garrulus*), η Δακκανούρα (*Lanius nubicus*), η Σκαλιφούρτα (*Oenanthe cypriaca*) και ο Τρυπομάζης (*Sylvia melanothorax*).

3. Πιθανές επιπτώσεις από την κατασκευή και λειτουργία του προτεινόμενου έργου

Σύμφωνα με τη Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, οι πιθανές επιπτώσεις κατά την κατασκευή του έργου, αναμένεται να αφορούν κυρίως τη διασπορά σκόνης και την πρόκληση θορύβου, λόγω των χωματουργικών και κατασκευαστικών εργασιών που θα λάβουν χώρα, οι οποίες θα είναι χρονικά περιορισμένες και αναστρέψιμες. Επιπλέον λόγω της αποψίλωσης της χλωρίδας για την τοποθέτηση των φωτοβολταϊκών πλαισίων, αναμένεται να επηρεαστούν σε κάποιο βαθμό τα είδη πτηνοπανίδας που χρησιμοποιούν την περιοχή για τροφοληψία και ξεκούραση.

Κατά τη λειτουργία του έργου, οι επιπτώσεις αφορούν κυρίως την αύξηση της υφιστάμενης στάθμης θορύβου σε μικρό βαθμό κατά τις περιόδους συντήρησης του ΦΠ.

Οι πιθανές συσσωρευτικές επιπτώσεις στη ΖΕΠ προέρχονται από διάφορες εγκαταστάσεις/χρήσεις στην ευρύτερη περιοχή του έργου:

- Γεωργικές καλλιέργειες
- Μεμονωμένες κατοικίες
- Εξορυστική δραστηριότητα στο κεντρικό-βόρειο τμήμα της ΖΕΠ
- Εκτεταμένο οδικό δίκτυο και συνεχής επέκτασή του

4. Συμπεράσματα

Για την αξιολόγηση των επιπτώσεων του έργου στη ΖΕΠ «Κοιλιάδα Σαραμά», στα αντικείμενα προστασίας και στους στόχους διατήρησής της λήφθηκαν υπόψη:

- α) η Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης,
- β) το Διαχειριστικό Σχέδιο της περιοχής ΖΕΠ «Κοιλιάδα Σαραμά»
- γ) η σχετική νομοθεσία και
- δ) οι εξειδικευμένες γνώσεις των ειδικών που συμμετείχαν στην Ad Hoc Επιτροπή.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία διαφάνηκε ότι, η κατασκευή και λειτουργία του φωτοβολταϊκού πάρκου δεν αναμένεται να έχει σημαντικές, μη αναστρέψιμες αρνητικές επιπτώσεις στη ΖΕΠ, κάτι που διασφαλίζεται περαιτέρω με την εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων μετριασμού.

Πιο αναλυτικά τα μέτρα που θα πρέπει να εφαρμοστούν:

- 1) Το τεμάχιο 262 να παραμείνει ανεπηρέαστο εκτός της περιφραξης του έργου.
- 2) Να γίνει χρονικός προγραμματισμός της φάσης κατασκευής, έτσι ώστε να πραγματοποιηθεί εκτός της περιόδου αναπαραγωγής ή/και μετανάστευσης των ειδών ορνιθοπανίδας.
- 3) Για τη σύνδεση με το δίκτυο της ΑΗΚ να χρησιμοποιηθούν οι υφιστάμενες γραμμές.
- 4) Να εφαρμοστεί ειδική, κατάλληλη μόνωση όλων των καλωδίων σύνδεσης του έργου με το δίκτυο της ΑΗΚ καθώς και των καλωδίων σύνδεσης με τον υποσταθμό της ΑΗΚ για την αποτροπή ηλεκτροπληξίας των πτηνών. Οι σχετικές προδιαγραφές για την μόνωση των καλωδίων θα παρασχεθούν από την ΑΗΚ η οποία έχει υλοποιήσει στο παρελθόν και εφαρμόζει παρόμοιας φύσης εφαρμογές.
- 5) Το πλέγμα της περιφραξης του έργου θα πρέπει να τοποθετηθεί σε ύψος 20cm από το έδαφος ώστε να επιτρέπεται η διέλευση ειδών πανίδας από και προς τον περιφραγμένο χώρο.
- 6) Να διατηρηθούν τα δέντρα και η φυσική βλάστηση που εντοπίζεται περιμετρικά εντός των τεμαχίων 260 και 261 και μετά το πέρας των κατασκευαστικών εργασιών να ενισχυθεί με τη φύτευση ιθαγενών ειδών χλωρίδας. Με αυτό το μέτρο διατηρούνται και ενισχύονται οι χώροι φωλεοποίησης, ξεκούρασης, τροφοληψίας κλπ για τα μικρά είδη πανίδας και πτηνοπανίδας.
- 7) Να αποφευχθεί η χρήση φωτισμού κατά τη διάρκεια της νύχτας, εκτός του ελάχιστου για σκοπούς ασφάλειας. Ο οποιοσδήποτε φωτισμός θα πρέπει να είναι cut-off, ώστε να μην διαχέεται, ιδιαίτερα προς την πλευρά της ΖΕΠ.
- 8) Να χρησιμοποιηθεί το υφιστάμενο οδικό δίκτυο. Να μη γίνει βελτίωση, αναβάθμιση, διαπλάτυνση του υφιστάμενου οδικού δικτύου.
- 9) Οι μετακινήσεις των οχημάτων να περιορίζονται εντός του χώρου του εργοταξίου και οι κατασκευαστικές εργασίες να εκτελούνται στην περιοχή χωροθέτησης του φωτοβολταϊκού πάρκου.
- 10) Σε περίπτωση που χρειαστεί να γίνει μερική διαχείριση της άγριας βλάστησης στο χώρο που θα έχουν τοποθετηθεί τα πλαίσια τότε αυτή θα γίνεται με χειρωνακτικούς τρόπους, χωρίς τη χρήση εντομοκτόνων ή ζιζανιοκτόνων.
- 11) Να μην γίνεται χρήση χημικών καθαριστικών για τον καθαρισμό των πλαισίων.
- 12) Να μη γίνεται απόρριψη στερεών ή/και υγρών αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων εντός των τεμαχίων της προτεινόμενης ανάπτυξης ή γύρω από αυτά. Η απόθεση των

κατασκευαστικών υλικών, αποβλήτων και μηχανημάτων να οριστεί σε σημείο μακριά από τη ΖΕΠ «Κοιλάδα Σαραμά».

13) Τυχόν επιπρόσθετοι ή επί μέρους όροι είναι δυνατό να ενσωματωθούν στο στάδιο έκδοσης της Πολεοδομικής άδειας.

Τμήμα Περιβάλλοντος

Ιανουάριος 2024